

№ 22/1964.

STORA UTSKOTTETS betänkande № 22/1964 med anledning av landskapsstyrelsens framställning till Ålands landsting med förslag till motion till Finlands riksdag angående antagande av lag om rätt till allmänt vattenområde inom landskapet Åland. (№ 31/1964).

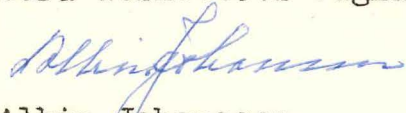
Landstinget, som i ärendet fått mottaga lagutskottets betänkande № 12/1964, har däröver inbegärt stora utskottets utlåtande.

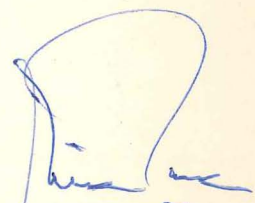
Efter behandling av ärendet har stora utskottet beslutat omfatta det i lagutskottets ovannämnda betänkande framställda förslaget jämte motivering, varför utskottet förty vördsamt får föreslå

att Landstinget i den ordning 15 § i självstyrelselagen förutsätter ville till Riksdagen avlåta den ifrågavarande motionen.

Mariehamn den 18 december 1964.

På stora utskottets vägnar:

Albin Johansson.

./ Erik Rask
sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordföranden Albin Johansson, viceordföranden Curt Carlsson, ledamöterna Uno Förbom, Gustav-Adolf Boman, Edvin Östling, Folke Woivalin, Runar Wilén, Einar Hambrudd och Lars Eriksson samt ersättaren Vensel Grönlund.

Till Finlands Riksdag

från Ålands landsting.

Regeringen har, enligt vad landstinget har inhämtat, för avsikt att till Riksdagen överlämna en proposition med förslag till lag om rätt till allmänna vattenområden. Detta lagförslag förutsätter

att särskilda stadganden skall utfärdas om allmänna vattenområden inom landskapet Åland.

Enligt 25 § självstyrelselagen för Åland av den 28 december 1951 (FFS 670/51) övergick all "statens fasta egendom och byggnader i landskapet Åland" vid lagens ikraftträdande den 1 januari 1952 i landskapets ägo, med undantag av "egendom och byggnad, vid lagens trädande i kraft användes eller reserverats för statens verkets behov". Genom förordning den 19 februari 1954 (FFS 47/54) har den fasta egendom, som på grund av undantagsbestämmelsen skulle ha blivit i statens ägo, preciserats. Då den föreslagna lagen om rätt till allmänna vattenområden deklarerar, att allmänna vattenområden tillhör staten, innebär detta en förändring i förhållande till tidigare rättsuppfattning, sådan den kommit till uttryck i Högsta domstolens dom den 20 oktober 1961 i tvistemålet mellan landskapet Åland, staten och bergsrådet Berndt Gustaf Grönblom. Enligt nämnda dom bör allmänt vattenområde anses såsom ett helt löst område. Ovannämnda stadganden i 25 § självstyrelselagen för Åland medföra sålunda icke, att landskapet ens efter tillkomsten av lagen om rätt till allmänna vattenområden skulle vara ägare till de allmänna vattenområdena inom landskapet Åland.

Då det bör anses stå i överensstämmelse med självstyrelselagens för Åland anda och mening, att övertagande i statens ägo av områden, som tidigare betraktats som herrelösa, i landskapet bör medföra en överföring av områden av samma slag i landskapets ägo, anser landstinget, att en lagstiftning i sådant syfte bör tillkomma. Emellertid måste lagstiftningen såsom gällande äganderätt anses tillhöra Riksdagens lagstiftningsbehörighet enligt stadgandena i 11 och 13 §§ självstyrelselagen för Åland. Då däremot lagstiftningen om nyttjande av vatten hör till landskapets lagstiftningsbehörighet, borde lagstiftningsåtgärden begränsas till enbart frågan om äganderätten till allmänt vattenområde.

Med hänvisning till det ovan anförda får landstinget med stöd av 15 § självstyrelselagen för Åland vördsamt anhålla,

att Riksdagen ville antaga nedanstående

lagförslag:

"L a g

om rätt till allmänt vattenområde inom landskapet Åland.

I enlighet med Riksdagens beslut stadgas:

1 §.

Finlands territorialvatten i landskapet Åland är, till den del

det är beläget utom byarågång, allmänt vattenområde. Allmänt vattenområde inom landskapet är jämte botten landskapets egendom

2 §.

Härförinnan lagligen förvärvad enskild rätt till fiskeplats utanför byarågång eller annan särskild rättighet till viss del av allmänt vattenområde är fortfarande i kraft. Anordning eller konstruktion, som lagligen tidigare inrättats på allmänt vattenområde och som betjänar sjöfarten eller landtrafiken, hamn, flytning, fiske eller annat syftemål, må fortfarande där bibehållas utan hinder av stadgandena i denna lag. Landskapet Åland tillkommer icke ersättning för dylik rätt, ej heller för områdets användning såsom underlag för anordning eller konstruktion, som inrättats före denna lags ikraftträdande, förutom då angående dylik ersättning särskilt överenskommits.

Har någon före denna lags ikraftträdande på allmänt vattenområde inmutat mineral- eller sjömalmsfyndighet eller ansökt om utmål, uppbär staten icke markägare tillkommande andel av försvarsavgiften och kräver icke jordägaren enligt gruvlagen tillkommande brytningsavgift eller annan andel i gruvarbetet.

3 §.

Denna lag medför icke ändring i vad som särskilt är stadgat eller annars gäller om rätt att idka fiske eller jakt på allmänt vattenområde eller där bedriva trafik eller flottning eller utöva annat allmänt nyttjande.

4 §.

Förflyttar sig gräns mellan by och allmänt vattenområde, inverkar detta icke på beståndet av sådan rätt till del av allmänt vattenområde, vilken lagligen förvärvats före denna lags ikraftträdande eller vilken i stöd av denna lag överlåtits åt annan. Sådan del av allmänt vattenområde, vilken i vederbörlig ordning tagits i varaktigt bruk av staten eller landskapet Åland, förblir statens eller landskapets egendom.

5 §.

Sådan del av allmänt vattenområde inom landskapet Åland, som genom förordningen den 19 februari 1954 om statens fasta egendom och byggnader i landskapet Åland (47/1954) bibehållits i statens ägo, beröres icke av stadgandena i denna lag."

Mariehamn den 22 december 1964.

landstingets vägnar:

Th. Eriksson

Th. Eriksson

talman.

Evald Häggblom

Evald Häggblom

vicetalman.

Eliel Persson

Eliel Persson

vicetalman.

Landskapslag angående ändring av landskapslagen om motorfordon

i landskapet Åland. (№ 32/1964).